

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie**

RWA-61-2/05/MP

Warszawa, dn. 21 grudnia 2005 r.

DECYZJA Nr RWA - 39/2005

Na podstawie art. 23e ust. 1 i 2 w związku z art. 23a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 18, poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działanie Pana Andrzeja Gajownicza prowadzącego działalność gospodarczą w Warszawie pod nazwą „Grosik Taxi”, polegające na stosowaniu wprowadzającego w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa, co – jako wyczerpujące znamiona czynu nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 2 oraz art. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) – stanowi naruszenie art. 23a ust. 2 w zw. z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 11 marca 2005 r.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2004 r. Delegatura UOKiK w Warszawie wszczęła – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów w związku z działaniem Stowarzyszenia Indywidualnych Przewoźników m.st. Warszawy „Grosik Taxi” z siedzibą w Warszawie, polegającym na oznaczeniu przedsiębiorstwa w sposób mogący wprowadzić klientów w błąd co do jego tożsamości, co uzasadniałoby podjęcie działań przewidzianych w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (RWA-40-14/04/MP).

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, Delegatura UOKiK w Warszawie ustaliła, iż wskazane przez Zrzeszenie Stowarzyszenie Indywidualnych Przewoźników m.st. Warszawy „Grosik Taxi” z siedzibą w Warszawie zostało rozwiązane a kwestionowane praktyki dotyczą działalności Pana Andrzeja Gajownicza, prowadzącego

działalność gospodarczą w Warszawie pod nazwą „Grosik Taxi” (dalej: „Grosik Taxi”, Przedsiębiorca). Przedmiotem działalności „Grosik Taxi” jest świadczenie usług drogowego transportu osób.

Delegatura UOKiK w Warszawie ustaliła również, iż „Grosik Taxi” współpracuje z przedsiębiorcami posiadającymi licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką jak i z przedsiębiorcami świadczącymi usługi przewozu osób na podstawie licencji na przewóz osób udzielonej „Grosik Taxi”. Będąc w posiadaniu Delegatury UOKiK w Warszawie materiały wskazały, iż wszystkie pojazdy, za pomocą których współpracujący z „Grosik Taxi” kierowcy świadczą usługi przewozu osób oznaczone są umieszczonym na dachu napisem „TAX” lub „TAXI”, przy czym napisem „TAXI” oznaczone są również samochody nie będące taksówkami. Należy wskazać, iż stosowanie napisu „TAXI” jest zastrzeżone na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie wymogów technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2003 r. Nr 32, poz. 262 ze zm.) wyłącznie dla oznaczenia taksówek. W związku z faktem, iż nie wszyscy kierowcy „Grosik Taxi” wykonują usługę transportu drogowego taksówką, oznaczenie wszystkich pojazdów, za pomocą których świadczone są usługi przewozu osób w sposób właściwy dla taksówek należy uznać za wprowadzające konsumentów w błąd. Dla potencjalnych klientów „Grosik Taxi” oznaczenie pojazdu napisem „TAXI” jest bowiem charakterystyczne dla taksówek, nawet przy braku innych oznaczeń również właściwych dla taksówek, jednak nie tak charakterystycznych jak umieszczony na dachu pojazdu napis „TAXI”. Za wprowadzający w błąd można również uznać napis „TAX”, który ze względu na układ użytych w nim liter jest podobny do napisu „TAXI”.

Mając na względzie, iż „Grosik Taxi” nie jest przedsiębiorcą świadczącym usługi przewozu osób taksówką, pojazdy, za pomocą których kierowcy „Grosik Taxi” świadczą usługi nie mogą być oznaczone w sposób właściwy dla taksówek, w szczególności nie mogą być wyposażone w umieszczony na dachu napis „TAXI”.

Analiza materiału dowodowego zabranego w postępowaniu wyjaśniającym dała podstawy do wszczęcia przez Prezesa Urzędu postanowieniem z dnia 18 stycznia 2005 r. (sprostowanym na podstawie art. 113 § 1 k.p.a. w dniu 2 listopada 2005 r.) postępowania w związku z podejrzeniem stosowania przez Pana Andrzeja Gajownicza prowadzącego działalność gospodarczą w Warszawie pod nazwą „Grosik Taxi” praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na stosowaniu wprowadzającego w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa, co wyczerpuje znamiona uznania za czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 3 ust. 2 oraz art. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) i jako takie może stanowić naruszenie art. 23a ust. 2 w zw. z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu zawiadamiając przedsiębiorcę o wszczęciu przedmiotowego postępowania, wezwał go do ustosunkowania się do przedstawionych zarzutów (pismo z dnia 18 stycznia 2005 r.).

W odpowiedzi na zarzuty, „Grosik Taxi” podniósł, iż nie stosuje praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a jego celem nie jest i nigdy nie było wprowadzenie konsumentów w błąd. Kierowcy świadczący usługi przewozu osób (posiadający licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób) oznaczają samochód nazwą przedsiębiorcy, z którym współpracują – „Grosik Taxi”. Z kolei kierowcy posiadający licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką oznaczają pojazdy w sposób właściwy dla taksówek, a więc są zobligowani do oznakowania samochodu w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia, poprzez m.in. umieszczenie na dachu samochodu napisu „TAXI”. „Grosik Taxi” podniósł, iż postawiony przez Prezesa Urzędu

zarzut stosowania wprowadzającego w błąd oznaczenia przedsiębiorcy jest bezzasadny, ponieważ kierowcy świadczący usługi przewozu taksówką (a tacy przedsiębiorcy również współpracują z „Grosik Taxi”) nie mogą nie oznaczać pojazdów umieszczonym na dachu napisem „TAXI” (pismo „Grosik Taxi” z dnia 2 lutego 2005 r.).

„Grosik Taxi” podtrzymał wyrażone powyżej stanowisko w toku postępowania.

Po przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, Prezes Urzędu uznając, iż wszystkie niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy kwestie zostały wyjaśnione, pismem z dnia 20 września 2005 r. poinformował stronę o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się z aktami postępowania. Mimo stosownego zawiadomienia, „Grosik Taxi” nie skorzystał z uprawnienia do zapoznania się z aktami sprawy.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje.

Przedmiotem działalności gospodarczej prowadzonej w Warszawie przez Pana Andrzeja Gajownicza pod nazwą „Grosik Taxi” jest drogowy transport osobowy oraz świadczenie usług w zakresie zarządzania i kierowania przedsiębiorstwem.

Działalność prowadzona przez „Grosik Taxi” podlega rygorom określonym w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 ze zm.). Stosownie do art. 5 ust. 1 ww. ustawy, podjęcie i wykonywanie transportu drogowego wymaga uzyskania odpowiedniej licencji na jego wykonywanie. Z kolei zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy, przedsiębiorcy udziela się licencji na podjęcie i wykonywanie transportu drogowego jeżeli przynajmniej jedna z osób zarządzających przedsiębiorstwem lub osoba zarządzająca w przedsiębiorstwie transportem drogowym legitymuje się certyfikatem kompetencji zawodowych.

Wobec powyższego, „Grosik Taxi” – na podstawie wystawionego w dniu 15 grudnia 2003 r. Certyfikatu Kompetencji Zawodowych w Krajowym Transporcie Drogowym Osób Nr 0322/F1/03 – uzyskał w dniu 20 stycznia 2004 r. wydaną przez Prezydenta m.st. Warszawy licencję na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym (Licencja nr 0024022). Licencja została wystawiona na przedsiębiorcę: „Grosik Taxi” – Andrzej Gajowniczek. Zgodnie z wyjaśnieniami „Grosik Taxi”, kierowcy świadczący usługi przewozu osób pod nazwą „Grosik Taxi” nie są osobami zatrudnionymi przez Przedsiębiorcę, lecz samodzielnymi przedsiębiorcami współpracującymi z „Grosik Taxi”. Tym samym, niektórzy kierowcy działający na rzecz „Grosik Taxi” świadczą usługi na podstawie licencji (wypisu z licencji) udzielonej „Grosik Taxi”.

Z ustaleń dokonanych przez Prezesa Urzędu wynika, iż „Grosik Taxi” zawarł „*Umowy o współpracę*” z przedsiębiorcami posiadającymi licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką, jak i z przedsiębiorcami nieposiadającymi takiej licencji, świadczącymi usługi na podstawie licencji na przewóz osób samochodem osobowym udzielonej „Grosik Taxi”. Przedmiotem umów zawartych z kierowcami nieposiadającymi licencji na przewóz osób taksówką jest współpraca w zakresie usług transportowych w postaci przewozu osób. Przedmiotem umów zawartych z kierowcami uprawnionymi do świadczenia usług przewozu taksówką jest natomiast współpraca w zakresie usług transportowych w systemie „radio-taxi”. Wszyscy kierowcy współpracujący z „Grosik Taxi” zobowiązani zostali m.in. do kompletnego oznakowania pojazdu znakami „Grosik Taxi” oraz udostępnienia powierzchni pojazdu do ewentualnych reklam.

Z informacji przekazanych przez „Grosik Taxi” wynika, iż Przedsiębiorca współpracuje z 36 kierowcami świadczącymi usługi na podstawie licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką oraz z 64 kierowcami działającymi na podstawie licencji na

wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym (pismo „Grosik Taxi” z dnia 2 lutego 2005 r.).

Prezes Urzędu ustalił, iż wszystkie pojazdy, za pomocą których współpracujący z „Grosik Taxi” kierowcy świadczą usługi przewozu osób, oznaczone są umieszczonym na dachu napisem „TAX” lub „TAXI”, przy czym napisem „TAXI” są oznaczone również samochody niebędące taksówkami.

Zgodnie z art. 2 pkt 43 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 515 ze zm.), taksówką jest pojazd samochodowy odpowiednio wyposażony i oznaczony, przeznaczony do przewozu za ustaloną na podstawie taksometru opłatą osób (taksówka osobowa) lub ładunków (taksówka bagażowa).

Z kolei w myśl § 24 przywoływanego już rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia, w rozdziale 7 określone zostały „*Warunki dodatkowe dla taksówki*”. Zgodnie z ww. uregulowaniami, taksówkę wyposaża się m.in. w taksometr z ważnym dowodem legalizacji, dodatkowe światło z napisem "TAXI", odpowiadające następującym warunkom: rozmieszczone na dachu, barwy białej lub żółtej samochodowej z czarnymi napisami widocznymi z przodu i z tyłu pojazdu, które powinno być widoczne po zapadnięciu zmroku z odległości co najmniej 50 m. Zgodnie z ust. 3 § 24 rozporządzenia, dopuszcza się stosowanie dodatkowych lamp z napisami określającymi firmę, jej telefon lub inne dane dodatkowo identyfikujące taksówkę, które umieszczone są na dachu, symetrycznie z lewej i z prawej strony światła z napisem "TAXI". W ust. 4 § 24 rozporządzenia ustawodawca dopuścił stosowanie dodatkowych oznaczeń zawierających nazwę miejscowości, herb miejscowości, numer boczny oraz inne oznaczenia identyfikujące miejscową taksówkę, pod warunkiem że są one zgodne z ustaleniami obowiązującymi na obszarze danych gmin lub związku komunalnego.

W Uchwale Nr XIV/181/2003 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie dodatkowych oznaczeń taksówek osobowych wskazane zostało, iż pojazdy przedsiębiorców świadczących usługi przewozu osób taksówką oznakowane są naklejonymi wzdłuż pojazdu zewnętrznymi pasami żółto-czerwonymi, herbem Warszawy naklejonym w środkowej części przednich drzwi, po obu stronach pojazdu oraz numerem bocznym naklejonym na żółto-czerwonych pasach. Ponadto, na przedniej szybie samochodu powinna być naklejona tabliczka z numerem licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką oraz tabliczka informująca o taryfie opłat (wyróżniając taryfę 1 dzienną, taryfę 2 nocną i świąteczną, taryfę 3 stosowaną w przypadku wyjazdu poza strefę 1 w dzień oraz taryfę 4 stosowaną przy wyjeździe poza strefę 1 w nocy i święta). Tabliczka informująca o taryfie opłat powinna być również umieszczona na szybie tylnych prawych drzwi pojazdu.

Wskazać również należy, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b i c ustawy o transporcie drogowym, licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką udziela się przedsiębiorcy jeżeli zatrudnieni przez niego kierowcy, oraz sam przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa umyślne przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności. Muszą oni również posiadać zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem, który sprawdza w szczególności znajomość topografii miejscowości, w której przedsiębiorca prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą.

W ramach „Grosik Taxi” świadczone są usługi przewozu osób taksówką oraz usługi przewozu na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób. Kierowcy świadczący usługi przewozu osób taksówką (posiadający licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką) spełniają określone w ustawie

o transporcie drogowym wymagania oraz posiadają wszystkie niezbędne zaświadczenia. Współpracujący z „Grosik Taxi” kierowcy, którzy świadczą usługi na podstawie licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie przewozu osób, nie muszą legitymować się licencją na wykonywanie transportu drogowego taksówką jak również nie muszą spełniać określonych powyżej wymogów dotyczących wyłącznie taksówkarzy.

Mając na względzie przywołane powyżej uregulowania prawne określające oznakowanie oraz wyposażenie właściwe wyłącznie dla taksówek należy podkreślić, iż pojazdy, przy pomocy których świadczone są usługi przewozu osób nie-taksówką nie mogą być oznaczone w sposób właściwy wyłącznie dla taksówek.

Z ustaleń Prezesa Urzędu wynika, iż kierowcy wszystkich pojazdów „Grosik Taxi” (a więc nie tylko taksówek) stosują się do zapisów powołanej Uchwały Rady m.st. Warszawy, zgodnie z którą taksówki powinny posiadać umieszczoną na przedniej oraz na tylnej szybie tabliczkę informującą o stosowanej przez przewoźnika taryfie opłat; taryfa z kolei powinna wyróżniać cztery rodzaje opłat: dzienną, nocną i świąteczną, za wyjazd poza strefę 1 w dzień oraz za wyjazd poza strefę 1 w nocy i święta. Wszystkie pojazdy posiadają bowiem umieszczony na przedniej oraz bocznej szybie „*Cennik Usług Przewozowych Obowiązujący w „Grosik Taxi”*”. Cennik ten informuje o wysokości stosowanej przez przewoźnika opłaty początkowej oraz o stawce opłaty za 1 km jazdy po obszarze Warszawy, w granicach pierwszej strefy, w dni powszednie w godzinach 6:00-22:00, poza granicami pierwszej strefy miasta Warszawy w dni powszednie w godzinach 6:00-22:00, po obszarze miasta Warszawy, w granicach pierwszej strefy, w godzinach 22:00-6:00 oraz przez całą dobę w dni świąteczne, poza granicami pierwszej strefy miasta Warszawy w dni powszednie w godzinach 22:00-6:00 oraz przez całą dobę w dni świąteczne. Oznacza to, iż stawki stosowanych przez „Grosik Taxi” opłat uzależnione są, podobnie jak ma to miejsce w odniesieniu do taksówek, od strefy, w jakiej świadczona jest usługa przewozu, jak również od tego, czy kurs odbywał się w godzinach dziennych czy nocnych, w dni powszednie czy w święta.

Jednak pojazdy niebędące taksówkami, przy pomocy których wykonywane są w ramach „Grosik Taxi” usługi przewozu osób, posiadają umieszczoną na dachu lampę z napisem „TAXI” lub „TAX”. Umieszczone na dachu nie-taksówek lampy spełniają wszelkie wymogi określone w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia, jakim powinna odpowiadać lampa umieszczona na dachu taksówki.

W toku prowadzonego postępowania „Grosik Taxi” ustosunkowując się do zarzutów wskazał, iż współpracuje z dwoma rodzajami kierowców – z kierowcami posiadającymi licencje na wykonywanie transportu drogowego taksówką oraz z kierowcami świadczącymi usługi przewozu osób na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób. „Grosik Taxi” podniósł, iż kierowcy wykonujący usługi przewozu osób oznakowują samochody nazwą przedsiębiorcy, z którym współpracują oraz jego logo. Z kolei kierowcy posiadający licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką zobowiązani są do oznakowania samochodu w sposób wskazany w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia. W szczególności pojazdy będące taksówkami muszą posiadać umieszczoną na dachu lampę z napisem „TAXI”. W ocenie „Grosik Taxi”, oznakowanie pojazdów będących taksówkami dostatecznie różni się od tych, które nimi nie są. Trudno więc, zdaniem „Grosik Taxi”, mówić o wprowadzającym konsumentów w błąd oznakowaniu pojazdów (pismo „Grosik Taxi” z dnia 2 lutego 2005 r.).

Przedsiębiorca oświadczył również, iż konsument dzwoniący pod numer centrali dyspozytorskiej „Grosik Taxi” w celu zamówienia taksówki jest informowany, iż „Grosik Taxi” świadczy usługi przewozu osób taksówką oraz usługi przewozu osób pojazdami nie będącymi taksówką. Ponadto „Grosik Taxi” wskazał, iż w jego ocenie konsumenci

korzystający z usług „Grosik Taxi” doskonale wiedzą, że usługi przewozu w strukturach Przedsiębiorcy są świadczone zarówno przez kierowców posiadających licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką jak również przez kierowców świadczących usługi na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób (pismo z dnia 29 lipca 2005 r.).

„Grosik Taxi” pismem z dnia 29 kwietnia 2005 r. poinformował również Prezesa Urzędu, iż *„oznakowanie transparentu dachowego [pojazdów nie będących taksówkami] zostało widocznie zmienione, tak aby nie budziło kontrowersyjnych skojarzeń z pojazdami „TAXI”*. Przekazane przez Przedsiębiorcę zdjęcia wskazały, iż pojazdy kierowców świadczących usługi przewozu osób nie posiadają już na dachu napisu „TAXI” ani „TAX”. W jego miejscu umieszczone zostało logo Przedsiębiorcy. Pozostałe elementy oznakowania pojazdów nie będących taksówkami nie zostały zmienione. Nadal więc pojazdy mają umieszczoną na dachu lampę, na której znajdują się napisy identyfikujące Przedsiębiorcę oraz informujące o numerze do centrali dyspozytorskiej. Wszystkie samochody „Grosik Taxi” wyposażone są w taksometry posiadające dowody legalizacji.

Pismem z dnia 20 czerwca 2005 r. „Grosik Taxi” poinformował, iż zmiana oznaczenia pojazdów, za pomocą których świadczone są usługi przewozu osób została dokonana w dniach 7 – 11 marca 2005 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, *„przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.”* Zgodnie natomiast z art. 23a ust. 2 przywołanej ustawy, *„za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności (...) czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów”*.

Na mocy ww. uregulowań, zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed godzącymi w nie naruszeniami polegającymi na bezprawnych działaniach przedsiębiorców. Zgodnie z uzasadnieniem projektu rządowego ustawy z dnia 5 lipca 2002 r., nowelizującej ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów, *„Same przepisy art. 23a – 23d nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, ale także zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów”* (druk sejmowy nr 366, s. 20). Przepisy regulujące postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w przeważającej mierze mają charakter procesowy. Normy materialnoprawne istotne z punktu widzenia stwierdzenia praktyki znajdują się natomiast w innych ustawach.

W celu zastosowania normy wyinterpretowanej z treści art. 23a ust. 2 w zw. z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu musi zatem wykazać, iż działania przedsiębiorcy spełniają łącznie trzy przesłanki:

- a) są bezprawne,
- b) godzą w interesy konsumentów,
- c) interesy konsumentów, w które godzą zakwestionowane działania przedsiębiorcy, mają charakter zbiorowy.

Odnosząc powyższe uwagi do praktyk stosowanych przez „Grosik Taxi”, należy wskazać, że bezprawność podejmowanych przez Przedsiębiorcę działań, polegających na

stosowaniu wprowadzającego w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa, wynika z naruszenia przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Stosownie do zapisów art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wśród praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca wskazał „*czynny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów*”. Z kolei w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w art. 3 wskazane zostało, iż czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli m.in. zagraża lub narusza interes klienta. W ust. 2 art. 3 ww. ustawy ustawodawca zawarł przykładowy katalog czynów nieuczciwej konkurencji, wśród których wyróżnione zostało wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa. Artykuł 5 ww. ustawy jako czyn nieuczciwej konkurencji klasyfikuje takie oznaczenie przedsiębiorstwa, które może wprowadzić klientów w błąd co do jego tożsamości, przez używanie firmy, nazwy, godła, skrótu literowego lub innego charakterystycznego symbolu wcześniej używanego, zgodnie z prawem, do oznaczenia innego przedsiębiorcy. Oznacza to, iż klient kierując się zbliżonymi czy podobnymi oznaczeniami, łączy przedsiębiorstwa, gdy użycie określonych zwrotów czy znaków fałszywie wskazuje na przedmiot działania przedsiębiorcy czy rodzaj prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności.

W ocenie Prezesa Urzędu, oznaczenie przez „Grosik Taxi” pojazdów napisem „TAXI” mogło wprowadzić potencjalnych klientów przewoźnika w błąd co do rodzaju usług oferowanych i świadczonych przez Przedsiębiorcę. W opinii Prezesa Urzędu, należy przyjąć – mając na względzie przywołane powyżej rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia – iż wśród cech istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług przewozu osób taksówką oraz jednocześnie wyróżniającymi je od innego rodzaju działalności przewozowej czy transportowej jest szczególnie sposób oznaczenia pojazdów. Z kolei mając na względzie powszechnie przyjęte zwyczaje w sferze identyfikacji taksówek, uzasadnionym jest twierdzenie, iż wśród cech ewidentnie charakterystycznych dla taksówek jest napis „TAXI”. Inne oznaczenie właściwe wyłącznie dla taksówek, wskazane w przywołanej powyżej Uchwale Rady Miasta Stołecznego Warszawy, takie jak: zewnętrzne pasy barwy żółto-czerwonej, herb Warszawy oraz numer boczny pojazdu, nie są tak charakterystyczne przy identyfikacji rodzaju świadczonych przez przewoźnika usług jak umieszczony na dachu pojazdu napis „TAXI”.

W ocenie Prezesa Urzędu, oznaczenie samochodów, przy pomocy których „Grosik Taxi” świadczy usługi przewozu, napisem „TAXI” przeciętnemu odbiorcy tych usług, a przede wszystkim osobom odwiedzającym Warszawę, kojarzy się z prowadzeniem przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług przewozu taksówką. Ponadto, samo oznaczenie pojazdów nazwą Przedsiębiorcy – „Grosik Taxi” – może sugerować konsumentowi, iż pojazd, przy pomocy którego świadczona jest usługa przewozu, jest taksówką.

Należy również wskazać, iż wyraz „taxi” zgodnie z wyjaśnieniem zawartym w słowniku języka polskiego jest potocznym określeniem taksówki (por. *Słownik języka polskiego PWN*, Wydawnictwa Naukowe PWN S.A, 2004).

Tym samym, podnoszony przez „Grosik Taxi” argument, iż licencja na prowadzenie działalności gospodarczej została wydana na „Grosik Taxi”, a tym samym wszyscy kierowcy świadczący na rzecz „Grosik Taxi” usługi przewozu oznaczają samochody w sposób pozwalający zidentyfikować konsumentom przedsiębiorcę-przewoźnika jest chybiony i nie znajduje uzasadnienia w istniejącym stanie prawnym. Zgodnie bowiem z poglądami doktryny, czym innym jest oznaczenie przedsiębiorcy w ewidencji gospodarczej, które ma charakter deklaratoryjny i porządkowy, a czym innym jest oznaczenie przedsiębiorstwa, które

taki podmiot prowadzi (por. E. Nowińska, M. du Vall „*Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji*”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2001).

Należy również wskazać, iż „Grosik Taxi” oznakowując pojazdy niebędące taksówkami umieszczoną na dachu lampą z napisem „TAXI” w nieuczciwy sposób korzysta z renomy jaką cieszą się taksówki, wprowadzając konsumentów w błąd co do charakteru świadczonych przez kierowców usług. Konsument chcąc bowiem skorzystać z usług przewozu samochodem osobowym chętniej zdecyduje się na usługę świadczoną przy pomocy taksówki niż przy pomocy samochodu niebędącego taksówką, świadczącego bliżej nieokreślone usługi przewozu. Zainstalowanie na dachu napisu „TAXI” w sposób nieuczciwy wskazuje, iż pojazd jest taksówką, a przedsiębiorca świadczy usługi przewozu taksówką. „Grosik Taxi” oznakowując pojazdy nie będące taksówkami napisem „TAXI” wykorzystuje rodzaj prowadzonych przez siebie usług oraz miejsce ich świadczenia i przez ich podobieństwo do usług przewozu taksówką wprowadza potencjalnych klientów w błąd co do tożsamości i przedmiotu działania. Należy także podnieść, iż oznakowanie niektórych spośród pojazdów niebędących taksówkami umieszczoną na dachu lampą z napisem „TAX” wskazuje, iż Przedsiębiorca był świadomy, iż napis „TAXI” może być stosowany wyłącznie do oznakowania taksówek. Postanowił więc zastosować napis „TAX”, który, ze względu na układ graficzny użytych w nim liter, jest podobny do napisu „TAXI”. Również sama kolorystyka lampy oraz jej usytuowanie na dachu pojazdu sprawiają, iż odróżnienie napisu „TAXI” od napisu „TAX” może okazać się niezwykle trudne, w szczególności, gdy pojazd jest w ruchu.

Mając powyższe na względzie, czyn określony na mocy art. 5 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jako czyn nieuczciwej konkurencji, winien być uznany – przy wykazaniu godzenia w zbiorowe interesy konsumentów – za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W opinii Prezesa Urzędu, konsumenci błędnie sądząc, iż pojazd oznaczony napisem „TAXI” jest taksówką mogą uważać, iż kierowca świadczący usługi przewozu legitymuje się licencją na wykonywanie transportu drogowego taksówką jak również spełnia określone w ustawie o transporcie drogowym wymogów dotyczących taksówkarzy. Ponieważ nie wszystkie pojazdy świadczące na rzecz „Grosik Taxi” usługi przewozu są taksówkami, nie wszyscy kierowcy muszą np. wykazać, iż nie byli skazani za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, jak również nie muszą posiadać zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówką, potwierdzonego zdaniem egzaminem sprawdzającym m.in. znajomość topografii miejscowości, w której przedsiębiorca prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą. Należy również wskazać, iż skorzystanie przez konsumenta z usług świadczonych przy pomocy pojazdu nie będącego taksówką może wiązać się z wydłużeniem trasy przejazdu (a tym samym z wyższymi opłatami za usługę przewozu), w sytuacji, gdy najkrótsza droga prowadzi przez ulice z ograniczonym ruchem drogowym, przez które pojazdy nie będące taksówkami nie mogą przejechać.

Na prawidłowość oceny Prezesa Urzędu wskazuje również, że ustawodawca spośród usługi krajowego transportu drogowego wyraźnie wyróżnił wykonywanie transportu drogowego taksówką. Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 180, poz. 1497), która weszła w życie w dniu 21 października 2005 r., znowelizowana została ustawa o transporcie drogowym. Ustawodawca dodał do art. 12 ust. 1b na mocy którego „*Licencja na krajowy transport drogowy osób nie uprawnia do wykonywania transportu drogowego taksówką*”. Ponadto, do art. 18 dodany został ust. 5 o następującej treści: „*Przy wykonywaniu przewozów*”

okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą zabrania się:

- a) umieszczania i używania w pojeździe taksometru,*
- b) umieszczania na pojeździe oznaczeń z nazwą, adresem oraz telefonem przedsiębiorcy,*
- c) umieszczania na dachu pojazdu lamp lub innych urządzeń technicznych.”*

Ustawodawca wprowadził zatem literalny zakaz oznakowywania oraz wyposażania pojazdów niebędących taksówkami w sposób właściwy dla taksówek oraz unormował zakaz świadczenia usług przewozu taksówką na podstawie licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego.

Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania praktyki, wymaga także wykazania, iż w wyniku jej stosowania przez przedsiębiorcę został naruszony zbiorowy interes konsumentów. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, jak i wtedy, gdy działania te wywołują inne niekorzystne zjawiska. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w odniesieniu do konsumentów chroni ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów konieczne jest, by działanie przedsiębiorcy zostało skierowane nie do konkretnego adresata, lecz do adresata, którego nie da się z góry oznaczyć indywidualnie. Wobec tego działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów (a nie jedynie wobec określonego konsumenta) i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów.

Zdaniem Prezesa Urzędu, zakwestionowane w przedmiotowej decyzji działanie „Grosik Taxi” dotyczą sfery interesów szerokiego kręgu uczestników rynku, w tym w dużej mierze – konsumentów. Oferta przedstawiona przez „Grosik Taxi”, której przedmiotem jest świadczenie usług przewozu osób dotyczy bowiem każdego potencjalnego klienta Przedsiębiorcy. Z tego względu, w ocenie Prezesa Urzędu, interes konsumentów naruszony w wyniku działań podejmowanych przez „Grosik Taxi” nie stanowi sumy indywidualnych interesów poszczególnych adresatów oferty Przedsiębiorcy, lecz ma charakter zbiorowy, co przesądza o możliwości uznania, iż godzące w interes konsumentów bezprawne działania przedsiębiorcy stanowią praktykę, o której mowa w art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Rozstrzygając niniejsze postępowanie należy mieć na względzie, iż stosownie do uregulowań zawartych w art. 23e ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki. Odnosząc się w sposób szczególny do charakteru decyzji Prezesa Urzędu wydawanych na podstawie art. 23e ustawy antymonopolowej, należy wyjaśnić, iż przedmiotowa decyzja wydawana jest w przypadku, gdy zachowanie przedsiębiorcy nie narusza już w dacie orzekania przepisu art. 23a ww. ustawy. Dodatkowo, należy podkreślić, iż stosownie do art. 23e ust. 3 ww. ustawy, „Ciężar udowodnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 (a więc sytuacji, w której przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 23a ww. ustawy) spoczywa na przedsiębiorcy.”. Zatem, stosownie do powołanego przepisu, to przedsiębiorca obarczony jest ciężarem udowodnienia okoliczności, iż jego zachowanie przestało naruszać zakazy praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a więc uzasadniających wydanie decyzji na podstawie art. 23e w miejsce art. 23c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania, „Grosik Taxi” poinformował, iż w dniach 7 – 11 marca 2005 r. zmienił oznakowanie transparentu dachowego pojazdów nie będących

taksówkami „*tak aby nie budziło kontrowersyjnych skojarzeń z pojazdami „TAXI”*”. Załączone do pisma Przedsiębiorcy zdjęcia obrazują wprowadzoną przez „Grosik Taxi” zmianę: pojazdy nie będące taksówkami nie są oznaczone umieszczonym na dachu napisem „TAXI”. W jego miejscu znajduje się znak graficzny z napisem „1 Grosik 1/20 zł/km”, po którego bokach znajduje się logo Przedsiębiorcy oraz numer telefonu centrali dyspozytorskiej „Grosik Taxi”.

W ocenie Prezesa Urzędu, wprowadzona przez Przedsiębiorcę zmiana w wyglądzie umieszczonej na dachu samochodu tablicy, polegająca na usunięciu z pojazdów przy pomocy których kierowcy świadczą usługi przewozu osób napisu „TAX” i „TAXI” nie pozostała bez wpływu na identyfikację rodzaju usług świadczonych przez Przedsiębiorcę. Tym bardziej, iż – co zostało wskazane powyżej – wśród cech ewidentnie charakterystycznych dla taksówek jest napis „TAXI”.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu uznał, iż zarzucana „Grosik Taxi” **praktyka** naruszająca zbiorowe interesy konsumentów, polegająca na stosowaniu wprowadzającego w błąd oznaczenia przedsiębiorstwa **została zaniechana z dniem 11 marca 2005 r.**

Wobec powyższego, orzeka się jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Warszawie.

Otrzymuje:

Pan
Andrzej Gajowniczek – „Grosik Taxi”
ul. Dąbrowskiego 86 lok. 103
02-571 Warszawa